

Ondernemen en huwelijkse voorwaarden

Het wordt ook wel 'de zakelijke kant' van het huwelijk genoemd: huwelijkse voorwaarden. Voor veel (aanstaande) echtgenoten is het daarom niet een onderwerp waar graag over wordt nagedacht. Als u gaat trouwen, is het echter wel goed om van tevoren stil te staan bij de vraag of huwelijkse voorwaarden in uw situatie passen. Ook tijdens het huwelijk kunnen huwelijkse voorwaarden worden gemaakt of aangepast.

Als u gaat trouwen (dit geldt ook voor het aangaan van een geregistreerd partnerschap) moet u kiezen of u in gemeenschap van goederen of op huwelijkse voorwaarden wilt trouwen. Als aanstaande echtgenoten niet vóór het huwelijk bij de notaris een akte van huwelijkse voorwaarden laten opstellen, bent u op grond van de wet automatisch in gemeenschap van goederen getrouwd. Door het uitspreken van het jawoord, smelten de vermogens van de echtgenoten samen. Beiden zijn dan gezamenlijk eigenaar van het totale vermogen; zowel van de bezittingen als de schulden (bijvoorbeeld studieschulden).

Ook hetgeen tijdens het huwelijk wordt verkregen en de schulden die door (één van) de echtgenoten worden gemaakt, vallen in de gemeenschap. Een uitzondering vormen onder meer schenkingen en erfenissen die een echtgenoot vóór of tijdens het huwelijk krijgt, waarbij is bepaald dat deze niet in de gemeenschap van goederen vallen (uitsluitingsclausule). Komt een einde aan het huwelijk (bijvoorbeeld door echtscheiding of overlijden), dan heeft elke echtgenoot recht op de helft van de gemeenschap van goederen. Veel ondernemers kiezen onder andere met het oog op de mogelijke risico's van het ondernemerschap voor huwelijkse voorwaarden, waarmee kan worden bewerkstelligd dat de vermogens (en de risico's) van de echtgenoten gescheiden blijven. Een andere reden om voor huwelijkse voorwaarden te kiezen is dat niet al het vermogen – bijvoorbeeld familiekapitaal – gemeenschappelijk moet worden.

Verwaarlozing

Het is ook mogelijk om tijdens het huwelijk nog voor huwelijkse voorwaarden te kiezen. Bijvoorbeeld omdat één van u beiden een onderne-

ming start. Met het oog op eventuele ondernemingsrisico's kunnen huwelijkse voorwaarden voor de bescherming van de andere echtgenoot zorgen, omdat hiermee de vermogens van beide echtgenoten worden gescheiden.

Hebt u voorafgaand aan het huwelijk huwelijkse voorwaarden gemaakt, dan zal het vast een hele tijd geleden zijn dat u voor het laatst het contract hebt gelezen. Veel huwelijkse voorwaarden ondergaan namelijk het lot van 'verwaarlozing'. Echter, gezien de uitgebreide rechtspraak over geschillen bij echtscheiding moeten huwelijkse voorwaarden actief worden beleefd én uitgevoerd. Het is dus belangrijk dat u

Veel huwelijkse voorwaarden ondergaan het lot van 'verwaarlozing'

regelmatig stilstaat bij de inhoud van het contract. Als uw huwelijkse voorwaarden niet meer naar wens zijn, kunt u deze tijdens het huwelijk via de notaris wijzigen. Voor het maken van huwelijkse voorwaarden en het wijzigen van huwelijkse voorwaarden schrijft de wet voor dat er onder meer goedkeuring van de rechter nodig is voordat u deze kunt ondertekenen bij de notaris.

Samenwonende ondernemers

Als een ondernemer samenwoont, hebben zowel de ondernemer als de partner baat bij een goede overeenkomst waarin de gevolgen op juridisch, financieel en fiscaal gebied goed zijn vastgelegd. Een goede samenlevingsovereenkomst bevat een aantal onderdelen, waarin dit aan de orde komt.

Een belangrijk onderdeel van een goede samenlevingsovereenkomst gaat over de regeling van de kosten van de huishouding: wat wordt daar-

onder verstaan, wie draagt in welke mate daaraan financieel bij en welke gevolgen heeft dit voor ieders eigen financiën? Daarbij wordt veelal uitgegaan van een bijdrage van beide partners aan de huishoudkosten naar rato (dus in verhouding) van hun inkomsten. Voor beide partners is daarbij van belang te weten wat met de term 'inkomen' wordt bedoeld: wordt de gehele winst uit de onderneming als inkomsten aangemerkt of slechts een bepaald gedeelte daarvan?

En is in de samenlevingsovereenkomst voldoende buiten discussie gesteld dat het gedeelte van de winst dat in de onderneming wordt gereserveerd voor bedrijfsdoeleinden, in het kader van deze huishoudkostenregeling niet tot het inkomen moet worden gerekend? De partners komen er samen wel uit, maar bij ruzie kan de rekening wel eens hoog oplopen als dit alsnog moet worden bepaald. Ook eventuele schuldeisers kunnen zonder goede samenlevingsovereenkomst hierbij

belang hebben. Een goede definitie van het begrip 'inkomen' in de samenlevingsovereenkomst is dus van belang.

Risico's

De ondernemer moet ook aandacht besteden aan de risico's die samenhangen met het ondernemen in relatie tot de privébelangen van hem zelf en zijn partner. Door te gaan samenwonen ontstaat géén gemeenschap van goederen zoals bij trouwen, ook niet na verloop van een aantal jaren. Wel hebben twee personen (ongeacht of deze een relatie met elkaar hebben en al dan niet samenwonen) steeds de mogelijkheid op beider naam bezit te verwerven. Of dat verstandig is, is de vraag. Ik raad u aan voorafgaand aan het besluit tot aankoop (op wiens naam dan ook) het advies van de notaris in te winnen.

Zo kunnen partners heel goed besluiten om een woonhuis op twee namen in eigendom te hebben. Veelal zal de

→ hypothecaire geldlening dan ook op twee namen gesteld zijn (beiden zijn hoofdelijk schuldenaar jegens de bank voor de hypothecaire geldlening). Als de ondernemer onverhoopt faalt in het succesvol ondernemen en het faillissement niet te vermijden is, blijft het woonhuis niet buiten de verhaal-mogelijkheden van de crediteuren. Daarmee loopt de partner het risico gedwongen te zijn mee te werken aan de verkoop van het gemeen-

schappelijke woonhuis. Het verdient nadrukkelijk aanbeveling voorafgaand aan de aankoop van de woning goed te bespreken wat de voor- en nadelen zijn van de aankoop van de woning en de tenaamstelling daarvan.

Steeds zal bij ieder (privé)handelen van de ondernemer moeten worden afgewogen of het mogelijke risico daarbij alleen door hem, alleen door zijn partner of door beiden gedragen

moet worden. De notaris kan hierin behulpzaam zijn, want hij heeft kennis van zaken van uw ondernemersbelangen en is goed op de hoogte van het personen- en familierecht.

Mr. D. Siebelink, Notaris.
Tap Tromp van Hoff Notarissen,
Lochem
Aangesloten bij Netwerk Notarissen